

Муус устар 14–16 күннэригэр улууска “Үлэ күүһэ” субуотунньук

БУКА БАРЫ СУБУОТУННЬУК!

Кини уонча илин эгэр улуустар Ис дьыалаба отделларын сотрудниктарын спорт служебнай-прикладной көрүгнэригэр быйылгы XXI-с спартакиадалара Чурапчы улуунун хамаандатыгар чакчы да “Сулустаах чааһынан” буолла. Ол курдук, уопсай түмүккэ бири дойдулаах-айыыны ситистэ. Күрэхтэһингэ үс көрүнгэ анал бириис олохтоому-туттан самбога анамыт СР Ис дьыала министрин солбуйааччы, ис сулууса полковнига П.В.Лазарев бириинэ Чурапчы хамаандатыгар бэрилиннэ.

Мас тардыһытыгар хамаандабыт төрдүс миэстэ буолла.

ир киһи курдук дьулуурдааба, түмсүүлээбэ улахан оруолу оонньуур. Кэлбит хамаандалар да көрөн сыаналаабыттарынан биһиги отделбыт начальнигин кадрга солбуйааччынан үлэли сыйдыбыт милиция полковнига П.Х.Баишев “Саамай түмсүүлээх хамаанда” дигэн номинацияба туруорбут

УЛУУСПУТ МИЛИЦИЯТЫН СИТИИИТЭ

тарбыт бириинтээх иккис миэстэбэ тахсыбыттарын таһынан күрэхтэһингэ туруоруллубут бириинстэртэн барыларын кэриэтин илдьэ кэллинэр.

Спартакиада муус устар 6–9 күннэригэр Амма улуунун киинигэр ыытылынна. Манна Амма, Мэҥэ-Хаҥалас, Нам, Таатта, Томпо, Чурапчы, Уус-Алдан, Уус-Маайа, Хаҥалас улуустарын Ис дьыалаба отделларын саамай чулуу сотрудниктарыттан састааптаах хамаандалара барыта спорт 10 көрүнгэр күрэхтэстилэр, ону таһынан араас конкурстарга кытыннылар. Чурапчы улууһа хара маннайыттан кыайыыны бэйэтигэр сурунууну сабалаата. Ол курдук, отдел олобо, спортивнай күрэхтэһинилэр, бастын спортсменнар сырдатыллыбыт альбом-рапорды көрүүгэ бастыгынан айттанна, чаһы бириини тутта. Оттон байыаннай дьон буолалларын быһыытынан, строевой хаамыыга уонна форманы көрүүгэ бири дойдулаахтарбыт саарбаба суох хараха бырабыллар бастыгынар буоланнар, эмиз кыайылаахтарынан табыстылар, DVD-плеерынан наараадалынылар.

Көрүнгэринэн билиһиннэрдэххэ, пневматическай бэстилэтиэтин ытыыга биһиги сотрудниктарбыт үһүс бириинтээх миэстэбэ табыстылар. Бу көрүнгэ эр дьону таһынан хамаандаба паспортнай остуол начальнига, милиция майора Л.С.Атакова 67 очкону ылан, төрдүс миэстэ буолла. Калашников автоматынан ытыыга хамаанда сэттик миэстэбэ тигистэ. Самбога бэрт кыранан хаалан, төрдүс миэстэбэ табыста. Манна ГАИ сотрудинга, көнүл тустууга РФ спордун маастара, Чурапчытаабы физкультура уонна спорт институтун выпускнига Виталий Иванов утарсааччыларын туутта-туутта бырабаттаан, экиннэ суох ыраас кыайыыны ситистэ. Күрэхтэһингэ үс көрүнгэ анал бириис олохтоому-туттан самбога анамыт СР Ис дьыала министрин солбуйааччы, ис сулууса полковнига П.В.Лазарев бириинэ Чурапчы хамаандатыгар бэрилиннэ.

Мас тардыһытыгар хамаандабыт төрдүс миэстэ буолла.

хайыһар бириинэ Чурапчы отделыгар бэрилиннэ.

Сотрудниктар биридин бэйэлэртэ хастыы эмэ көрүнгэ тэһинэн кытыннылар. Өссө улахан ситиһинилэр кэлиэхтэрин бабар ол да атахтаабыт буолуон сөп. Көрүнгэр бири кэмнэ, ыраах-ыраах сирдэргэ ыытылланнар, бириимэбэ да ыктары тахсыбыт. “Погоннаах дьон” шоуга Чурапчыттан старшай лейтенант, Чурапчытаабы физкультура уонна спорт институтун выпускнига Андрей Халгаев бэйэни билиһиннэрингэ, Калашников автоматын ытыыга-хомуууга, талааны көрдөрүүгэ, спортивнай үгүкүгэ, “Милиция сохуонун” билингэ чэлчэкигэ суох тургутууну ааһан, туох да саарбаба суох эмиз кыайылаабынан ааттанан, микроволновкай рфох хаһаайынынан буолла. Оттон ырыа күрээбэр начальниги кадр болгуруостарыгар солбуйааччы Максим Аммосов I-кы степеннээх лауреатынан буолла.

Онон улууспут Ис дьыалаба отделын үлэһиттэрэ өтөрүнэн кэлбэтэх улахан кыайыыны ситистилэр. Отдел начальнига, милиция полковнига Константин Константинович Неустроев бу күнүгэр СР Ис дьыалаба министерствотын общественной бэрээдэги хадчыһыыны көмүскээгин начальнигынан аһанан барда. Өр сылларга салайан абылбыт отделын үлэһиттэрэ бу кыайыларынан кинизкэ сүңкэн бэлэби онорон, инники үлэтигэр ситиһинилэри бабаран атаардылар.

Оксана ЖИРКОВА

Хаартыскага: Ис дьыалаба отделларын сотрудниктарын спартакиадаларын иккис миэстэлээх призера - Чурапчы улуунун хамаандата. Аллараа эрээккэ ханастан үһүс - начальниги К.К.Неустроев.

СААСКЫ ЫРААҤЫРДЫЫ ТҮБҮКТЭРЭ

Таһырдыа күн сылаас сарданаларынан сирэ - уоту ириэрэн таһырдыа уу - хаар, бадаран, инчэҕэй буолла. Сааскы чэгиэн салгыны буортулаан, хаар уулан, кыһыны быһа муспут юрбит - хакхыт барыта тахсан кэллэ. Улууспутугар муус устар ый - сааскы ырааһырдыы үлэлэрин ыйынан биллэриллибитэ. Бу күнүгэрэ сэлэиннэ иһигэр ырааһырдыы үлэтин хонтуруоллуур комиссия сүрүннүүр специализиана Петр Михайлович Габышев, айылга харыстабылтан Николай Николаевич Игнатьев, “Чурапчы суоллара” аһаҕас акционернай тэрилтэ үлэһитэ Руслана Сидорова Попова, “Маарыкчаан” телестудия редактора Лена Михайловна Леонтьева, оператор Андрей Карпов буоламмыт санрейдэбэ сырдыттыбыт. Бу комиссия эрдэ Мурун Тымпыһаа уонна оскула - интернет сыбаалкатыгар сыйдыбыттар. Биһиги рейдэни киин уулуссалартан сабалаатыбыт. Бастаһынан, сэлэиннэ хабыллар ортогугар улуустаабы аптека таһыгар помояба борооску өлүгүн саспугтарыгар харахлыт иһиннэ. Бэйдэ сыйдыар ыттар аһылык оностон тырыта - хайыта тыыһыттар. Дьэ, амьрыын хартыына... “Ыттар сүөһүнү тардаллар” дигэн айдаарабыт даһаны бэйэбит бу маньык аһагамыт”, ыттар сүөһүгэ түһэллэр. Ким абалан бурахпытын, хайаан да биллэхпит, булан ыстаралтыахпыт”, - дигэн санрейдэ чилиэһнэрэ кыһыан - абаран эттилэр. Улууһу эмиээн - тоһунан хааччыла олоор баар суох тэрилтэбит атыгар маньык дьулаан хартыына кэккэлэспитэ сиргэ балпат.

Бу кэнииттэн 2-с кварталга тийдибит. Сайынны бөх тосулуохтаах сиригэр кураанах бөҕү - сылы тохпугарын аахтатахха, ыраастаныы сөпкө барбыт. Кварталлартан тахсан иһэн, Ярославскай уулуссатыгар турар 7 №-дээх дьиз таһыгар помояларын уулуссага тохпугар, баар - кэлэр дьон харахтарынан аала сытарыгар иннинибит. Салгыы “Куохара” рынокка тийдибит. Хайа баһарар дьиз таһыттан хаһаайына хайдаба көстөр диниллэрэ оруннааһын көрөн итэҕэйдит. “Куохара”, “Дагданча”, “Бортур” рыноктар иһиннэри олбуордар ким эрэ соторутаабыта сипсийэн барбытын курдук ыл - ыраас, туох да ордук бөх - сыыс суобун тэгэ.

Бу кэнииттэн “Ситим” маһаһынна кирибиппит олбуор иһэ киһи ханан да сатаан хаампат ғына

дьаарыстаммыт кураанах дьааһыктар, шлактарын массынабыт батыллар дьиз ааннарын айаһар куппугтарынан, саһааннаматыа оттук мас оһон - манан ыһыллан сыталларын көрөн саһата суох бардыбыт. Манна тэһнэ-этэхкэ “Модун” рынок олбуора сир өрө тардыллыбыт, шлактара эрэ тизэллэбэккэ сыгар эбит.

Улууспутугар ырааһырдыы үлэлэрин хаамыларынан туһунан Руслана Сидорова Попова бу курдук сырдатта: “Саас аайы, биһиги үлэбит элбинир. Чурапчыбыт ыраас буоларын туһугар бу салаага үлэлиир дьон тэрилтэбитигэр 17 - бит. Төһө да аһыах буолларбыт үчүгэйдик үлэли олоробут. Быйыл транспортбыт эргэрэн, бөх тизийитигэр эрдэһэбит. Манна атын улуустар курдук бири тэгнэлэгэр сиргэ олоробот туспа уратыбыт эмиз орууллаах. Биһиги сэлэиннэ-битигэр үксүтүгэр чааһынай дьоннор бөхтөрүн сатаан хомумматтар. Бу сэлэиннэ уопсай хартыыһынан олутун буортулуур. Улуус киинэ буоламмыт нэһилиэһнэбит аһсаана элбэбэ, куорат киин проспектин саба элбэх кэлиһлээх - барыһылаах буолан бөхпүт - сыыспыт муньбулуута эмиз онук. Тэриһэлэр хайаан да кураанах бөхтөрүн уонна сайынны бөхтөрүн тоһор сирдэрин көрүнэллэрэ, хонтуруоллары инниннэригэр урналлары туруораллара наада. Саамай кылаабынайа, хас биридин киһи олоһор, үлэлиир сирэ ыраас буоларыгар кыһалыахтаах. Очкубуна биридэ сэлэиннэ-битигэр кэстүгэ тулсуба. Холобур, “Маарыкчаан” потреббщество маһаһыннарын инниннэрэ төһө да элбэх киһи сырыттар бириэмэтигэр хомуллар, ыраастанар буоланнар куруук ыраастар. Бу дворник Дмитрий Игнатевич Назаров үтүө суобастаахтык үлэлирин түмүгэр дьиз бэлиэти-экпин бабарабын”.

Сотору күммүт өссө сылыһан ириэриэ, оһон сэлэиннэ иһиннэри ырааһырдыы үлэлэрин хас биридин күннэри билдэһан кууһурдүүххэ наада. Маньык санрейдэлэр өссө да салгыы ыытылаахтара, оһон ордук чааһынай ыаллар бөхтөрүн - сыыстарын тизиттэрэ оһон, хомулаллара ирдэнэр. Төрөөбүт түөлбөбит саас аайы ырааһыраа, сир - сир аайы түптэ буруота унаарыһан, ыраастаммыт хонуулар бастаы мутукчаны кытта тэһнэ тыллан, күөбүһүн чэлийдэхтэринэ, оһтон ордук кэрэ туох баар буолуой?

А.ПЕРМЯКОВА.

ХОЛОБУР БУОЛУОБА

Уһун кыһыммыт бүтэн кэтэһинлээх сааспыт тийээн кэллэ. Ону тэгэ улуус республика үрдүнэн ырааһырдыы үлэтэ бара турар.

Улахан - Күөл бөһүөлэгэ кэлин сылларга дьон - сиргэтэ сир кыралан эбиллэн билигин икки сиринэн сүөһүбүтүн уулатабыт. Муус устар 8 күнүгэр “Нууччалаах” күөлүгэр Константин Константинович Трофимов салалтатынан ырааһырдыы үлэтэ барда. Урукку өтүгэр ойбоһ эрэ тулата ыраастанар эбит буоллаһына, быйыл

күөлбүт иһин барытын ыраастаатыбыт. Маньы таһынан сир куурдаһына бары ыалынан кириэн күөлбүт тулатын ыраастыырга уонна бэйэбит күүспүтүнэн кыра быһыт быһарга дьиз сүбэлэстибит. Дьэ, оһон күөлбүтүн бу курдук бэйэбит ыраастыырбыт атын нэһилиэк дьонугар - саргатыгэр уонна саамай кылаабынайа оһолор-бутугар, сизэнэрбитигэр - кэлэр кэчээри ыһнаттарбытыгар үтүө холобур буолуоба.

Д.ТРОФИМОВ.

Татьяна ПЕТРОВА,
Мария СЕДАЛИЩЕВА.

З.А.КУЗЬМИН, пенсионер.
Хатылы.

Автор суругар этиглер санаа
редакция позицияггар малдын сөп түбэлэр
буолбатах. Сурукка ыйылар чакчылар
кырдыктаахтарыггар эппэтинани
автор тус бэйэте сүгэр.